

1928

MATI IN GOSPODINJA Št.5.

„Otroci se ne bodo radi imeli“.

Tako pravi marsikatera mati, ki je morala otroke za ta ali oni prestopok kaznovati. — Le brez strahu! Spoštovanje in otroška ljubezen bo tem večja in resničnejša, čim strožja je vzgoja. Četudi zdaj otroci tega ne spoznajo, ko bodo večji, bodo uvideli in razumeli, zakaj je bilo tako.

Ali misliš mati, da je to prava otroška ljubezen, če se ti otrok dobrika, naslanja nate, te boža in objema. — Tisto je prava ljubezen, če te otrok uboga na prvo besedo, če stori vse tako, kakor želiš, ali še več, kakor želiš. Tisto ljubimkanje še ni dokaz ljubezni; tudi otroška ljubezen se kaže v dejanju.

Seveda pa naj se mati varuje, da bi kaznovala v prvi jezi ali da bi ga tepla, kamor prileti. Zlasti tako tepenje lahko zelo škoduje zdravju. Z zaušnicami nikoli ne kaznuj! Res je, da je tvoja roka in otrokova glava najbližje pri roki; toda ta kazen ni primerna ne za dušo, ne za telo. Otroku lahko utрпи na ušesu ali na možganih veliko škodo, ki je ni mogoče več popraviti. Sicer pa zaušnica tudi ni dobro premišljena in pravično dodeljena kazen; je le izbruh tvoje trenutne jeze, ki jo hočeš ohladiti. To tudi otrok prav dobro razume in nikoli zaušnice ne sprejme kot zasluženo kazen, temveč vidi le tvojo nediscipliniranost, ko se ne znaš obvladati. Ali misliš, da je to dobro izpicevalo zate?

Glavno načelo pri kazni mora biti: Kazen naj poboľjša!

Če otrok opazi, kako dobro mu mati hoče in kako jo boli, ker ga mora kaznovati, sprejme kazen vse drugače, kakor pa če mu jo je naložila v jezi.

Kazen tudi mnogo bolj učinkuje in tudi res pomaga, če je zmerna in prestopku primerna. Za vsak majhen pregrešek kazen s palico ni na pravem mestu, ker privzgoji na eni strani trmo, na drugi strani surovost in krvoločnost.

Seveda pa je vzgoja brez vsake kazni nestvor. — Vsaka mati naj si dobro zapomaj nauk sv. Duha, ki pravi: »Kaznuj z vso potrpežljivostjo in vso modrostjo!«

Iz tega sledi, da mora mati med različnimi kaznimi izbirati za vsak posamezen slučaj. Nikakor pa ne sme tudi najmanjšega prestopka pustiti brez svarila, pouka ali kazni. In to tudi pri majhnem otroku ne. Sv. Efreml piše o tem: »Izruj hudobijo, še preden začne korenine in vejice poganjati; kajti ko požene korenine, si bo pridobilo tudi oblast.«

Proti otroški hudomušnosti in razposajenosti ne bodi ozkosrčna in malenkostna; posmej se z otrokom o pravem času! Odločno pa nastopi proti surovosti, škodoželjnosti, ki sta začetek nevarnim prestopkom tudi v poznejšem življenju.

Vzgojne iskrice.

Neizvršeni ukaz, neizpolnjena obljuba ostaneta vedno brez učinka.

Ničesar ne preglej svojemu otroku; kaznuj napake, skušaj ga poboľjšati; uči ga pokorščine!

Trikrat srečen otrok, ki zna jezo premagati; kajti telo, srce in duša mu ostaneta zdravi.

Kuhinja.

Polenovka. Ta priljubljena in redilna jed naj se udomači tudi po naših kuhinjah. Pripravlja se na več načinov. Tudi današnja kuharica prinaša nekaj izvrstnih in preizkušenih navodil. Če kupiš namočeno polenovko, pazi, da izbereš tako, ki ima belkasto meso in črnkasto kožo. Ako pa namakaš polenovko sama, jo pa takole pripravi: Kupi suho polenovko, glej, da dobiš bele majhne ribe. Prežagaj jo na štiri prste široke kose, namakaj jo najprvo dva dni v mrzli vodi, katero vsak dan menjaj. Čez dva dni popari nekoliko pepela od bukovih drv; ko se ustoji, precedi lug in mrzlega prilij polenovki, kateri si poprej vodo odlila in pusti polenovko v tem lugu dva dni. Nato odlij lug, prilij zopet sveže vode; tako stori vsak dan, dokler jo ne potrebuješ. Polenovka se namaka 6—10 dni.

Zrezki iz polenovke. Deni v kozo majhno žlico masti; ko je vroča, prideni žličico drobno zrezane čebule in zelenega peteršilja. Ko se prav malo zarumeni, prideni eno in pol v mrzlem mleku napojeno in prav narahlo ožeto žemljo ali kruha in mešaj na ognju, da se odloči od kože, prideni četrt kg kuhane, osnažene in na majhne kocke zrezane polenovke, dobro premešaj in postavi na hladno. Ko se nekoliko ohladi, prideni eno prav drobno jajce, ščep popra in soli, vse dobro premešaj in stresí to zmes na desko, z drobtinami potreseno, napravi iz tega 8—10 enakomernih zrezkov, katere pomaži z jajcem in povaljaj v drobtinah ter jih rumenkasto sevri v razbeljeni masti. Postavi zrezke s kislim zeljem, repo ali z motovilčevim solato na mizo.

Polenovka s krompirjem in s smetano. Prevri v slani vodi pol kg namočene polenovke in jo pusti, da par minut vre. Potem ji vodo odcedi, stresí polenovko na desko in ji odstrani kožo in kosti. V kozo pa deni za oreh masla, zarumeni v njem košček čebule, prideni nekoliko drobno zrezanega zelenega peteršilja, malo žličico moke in osnaženo na kosce razdeljeno polenovko. Premešaj jo in ji prideni dve žlici kisle smetane, velik ščep popra in četrt litra krompirjeve ali zelenjavine juhe. Ko polenovka v tej polivki vre četrt ure, ji prideni 2 srednje debela, kuhana, olupljena in na kocke zrezana krompirja.

Gorčični krompir. Napravi v kozi prežganje iz ene žlice masti in pičle žlice moke; prideni eno žlico gorčice in zalij s četrt litrom juhe ter osoli. Ko nekoliko časa vre (5 minut), prideni žlici kisa velik ščep popra. Posebej pa skuhaj cel neolupljen krompir; ko je kuhan, ga olupí, zreži na listke in ga stresi v pripravljeno polivko. Premešaj krompir in ko prevre, ga postavi kot samostojno prikuho na mizo.

Motovilčeva ali repcljeva solata v lečo. Osnaži in operi motovilec, stresí ga v skledo, osoli ga in zabeli z oljem in kisom, posebej pa skuhaj lečo in odcejeno še nekoliko gorko zabeli z oljem in kisom, prideni tudi ščep popra. Nato naloži v sredo krožnika lečo, okrog leče motovilec in na vrh leče pa v obliki zvezde naloži eno v trdo kuhano, olupljeno in na majhne podolgaste kosce zrezano jajce.

Riž z beljakovo peno. Skuhaj v 1 litru mleka četrt litra riža, osoli in ko se zgosti in je kuhan, ga naloži na velik krožnik in ga postavi v strna, da se po vrhu nekoliko ohladi. Sedaj namaži riž po vrhu z mezgo in obloži s sledečo peno: Stepaj v kotliču 3 beljake v sneg, kateremu primešaj dve žlici sladkorja. Postavi riž za nekaj minut v srednje vročo pečico, da se pena nekoliko zarumeni.

Špinača brez masti za bolne na želodcu. Stresi v kozo žlico pšenične moke in jo mešaj na ognjišču, da se blede zarumeni; med vednim mešanjem ji prilivaj $\frac{2}{3}$ litra dobre juhe, jo osoli ter prideni četrt litra dobro kuhane in sesekljane špinace, še nekoliko premešaj in pokuhaj ter postavi na mizo.

Zabeljen fižol. Skuhaj fižol in še gorkega odcedi, stresí v skledo in zabeli v razgretim surovim maslom. Deni v ponev žlico kisa in ko zavre, ga polij po fižolu.

Zgodovina kuharske umetnosti.

(Nadaljevanje.)

Za presojo stare kuharske umetnosti so posebno dragoceni oni spisi starega veka, ki opisujejo znamenite pojedine. Zna na so posebno »pisma o pojedinah«, ki sta jih pisala Linkeus in Hipolokij. Ta dva sta se namreč dogovorila, da si bosta v pismih popisala vse pojedine, ki se jih bosta udeležila.

Tudi niso redki popisi staroveških jedin v pesmih. Najboljšo tako pesem je spisal Arhestrat iz Gele, v kateri opisuje vse dogodke glede dobrih jedi, ki jih je doživel na svetovnem potovanju. Ta pesem je obsegala tudi recepte za pripravo vseh tistih jedi, o katerih govori.

Največ vpogleda v staroveško kuharsko umetnost nam nudi edino do današnjih dni ohranjeno delo grškega Ateneja.

Iz staroveškega Rima je ohranjena edina kuharska knjiga Celija Apicija. Celij je njegovo pravo ime, Apicij pa le pridevek, ki si ga je nadel po tedaj znanem

Deset šivalnih strojev po 10 dinarjev v Stadionski loteriji!

sladkosnedežu pač zato, da je prišla knjiga bolj do veljave. Ta knjiga je pisana v stabi latinščini in vsebuje recepte za jedi, ki bi jih današnji človek ne mogel uživati. Važna pa je ta knjiga zato, ker so po nji privzeli razni narodi, posebno Francozi mnogo kuharskih izrazov. Švedska kraljica Kristina je po tej kuharski knjigi dala pripraviti mnogo jedil, ki pa so služile mnogo bolj v zabavo kot pa v hrano.

Ta starorimska kuharska knjiga ima tudi razne recepte za pripravljane klobas. Tako so n. pr. v starem Rimu po tej knjigi pripravljali klobase iz pavovega, fazanovega, zajčjega in kurjega mesa. Sploh imajo te stare kuharske knjige več zgodovinske, kakor pa praktične vrednosti.

Stara Arabska je v svoji zlati dobi posevečala tudi kuharski umetnosti posebno pažnjo. Neki abesidski prire je pisatelj prve kuharske knjige v tej državi.

Za vlade kalifa Motadida je izšla knjiga, v kateri so bile jedi razvrščene po mesecih in dnevih v letu, tako da je bil v nji za vsak dan v letu poseben jedilni list.

Orientalci so že tedaj pripravljali sladke jedi na čudovito popoln način; v tej stroki se orientalcj še zdaj odlikujejo. Glavni obed kalifov je bil sestavljen iz desetih jedil. Ze za modrega kalifa Harun al Rašida so imeli navado, mizo krasiti z nastavki in eveticami. Prepoved uživanja vina, ki jo vsebuje koran, praktično niso priznavali. Večina mohamedancev je to prepoved obšla, včasih prav na premeten način.

(Dalje prih.)

Dr. Justin:

Higijeno v naše domove.

In sedaj pogledimo še malo okrog hiše, ko smo osuševali isto. Stranišče! Kje ga imaš, pod streho ali na dvorišču? Kaj se vse včasih vidi na kmetih! Kakšne misli se človeku budijo, če se mora posluževati stranišč po nekaterih krajih. Odprto, polno muh, iz greznice teče po dvorišču, zid zamazan, onesnažen, skratka — cela zalega bolezenskih kali. Kako to, vprašajš? Saj je gnoj in vse to, kar je vgreznici, zelo dobra in koristna stvar za — vrt, njivo itd. — Poslušaj, da ti razložim.

Pes gnoj spada na vrt na njivo. Z zemljo zmešan postane koristen in ni več nevaren. Druga pot pa, kako pridejo bacili v nas, je pot skozi usta v želodec in čreva. To so razne bolezni, ki se na ta način zanesajo v nas. Povzročitelji trebušnega tifusa, griže, kolere in raznih kataralčnih obolenj želodca in črevesja pridejo v človeka le na ta način, da jih zanesemo v usta s hrano, vodo itd. Lahko stojiš poleg človeka, ki je obolen na tifusu, griža ali kolere dan in noč, lahko dihaš njegov izdihan zrak mirno, kakor dolgo hočeš, skozi dihalne organe, torej po zraku, po udiha vanju se teh bolezni ne nalezesh. Bacili teh bolezni ne hodijo po potu zraka vnas, se ne nahajajo v ozračju bolnika, temveč v blatu, v izmetu črev dotičnika, torej v gnoju, ki je v stranišču, na gnojnici na tvojem dvorišču. Kako, o tem se bomo polgovorili.

8

Predno pa otem začnem, naj omenim, da ima naš želodec, naš zdrav želodec namreč, veliko obrambnih sredstev proti vходу raznih teh bacilov. Enako, kakor imajo pljuča, če so zdrave, odporna sredstva in obrambne pripomočke v obliki majhnih lask, ki se pregibajo proti izhodu, mekroto sluznice, možnost izkašljanja in slednjic še bela krvna telesa v žlezah okoli sapnika in njegovih vejic. Obramba je izpeljana in drži trdno, dokler ni le preveč sovražnikov in predelgo napadanje istih. Nekaj sličnega, seveda po svoje prikrojenega imamo v prebavljajnih organih, začeni od ust doli do želodca. Sicer bi res morali vedno in vedno obolevati, ker če pomislite, da je vse polno bacilov okoli nas in torej gotovo tudi na hrani, kruhu itd., dobimo precejšnjo množino teh sovražnikov v svoj želodec.

To je tudi dejstvo, iz katerega marsikateri sklepa in pravi: Ej — saj vsi skupaj ni nič resnice na tem, koliko bacilov sem že pojedel in zavžil, pa nisem zbolel. Res je to. Dokler imamo zdrav želodec, prenesemo precejšnjo množino tudi okuževalnih bacilov. Saj prijemamo kruh z prej neumitim rokami, jemo z žlico, ki ni bila snažna, pijemo iz kozarcev, ki morda res niso bili čisti in prosti bacilov, to vsi vidimo, toda zavdati se moramo, da gre vse le do gotove meje, dokler je želodec zdrav in dokler so naše odporne sile v njem zadosti močne v obrambi.

Kaj pa so te odporne sile? Ze v ustih se prične to delo. Naša slina v ustih je skoro bi rekel — razkuževalno sredstvo. Znano je, kako se vse rane v ustih hitro celijo, zakaj? ker slina umori bacile, ki bi povzročevali gnojenje ran. Znano je, kako žival, pes, mačka itd. ližejo zadobljene rane in kako si naravnim potom iste izlečijo. Da slina v zdravih ustih — slina med gnojnim zobom in nered in nesnaga v ustih gotovo ni razkuževalna — pomaga uničevati bacile in razne glivice, ki se držijo hrane, treba je le dobro in dolgo žvečiti. Da, v slini se naša hrana že začne tudi kemično spreminjati, tako iz zavžitega kruha, ki ga dolgo časa žvečiš v ustih, že čutiš nekaj sladak okus, to je: iz kruha se že polagoma tvori sladkor. (Naša zavžita hrana se namreč v toku prebavljanja polagoma vsa kemično presnavlja in pretvori tako, da iz zavžitega kruha, mesa, krompirja itd. nastanejo vse druge kemične stvari, ki se deloma kot tekoče usrkajo v kri, deloma pa kot blato izločajo iz črev).

Nadaljnja smrt grozi bacilov, došlim s hrano v nas, v želodcu samem. Tu so pa huda sredstva zoper bacile, če je želodec zdrav. Solna kislina in pepsin. Kleparji rabijo solno kislino, ko cinijo. Z njo namaže klepar zleb in pločevino, ki ga misli zaciniti, z njo napoji okolico luknje na kaki železni ali kositerni posodi, z njo namaže okolico luknjice na preluknjanem loncu. Ali ste že videli, kako se kadi, kako čvrči, kako žge? In ista solna kislina, le bolj razredčena, se nahaja v zdravem želodcu. In če pride v to zmes hrana in na nji bacili, si lahko mislimo, da bacilom ne bo obstanka. Znani zdravnik, ki je hotel dokazati, da se bacili v zdravem želodcu pomorijo, je pred javnostjo izpil razredčeno te-

kočino, napolnjeno z bacili kolere in — ni obolel. Gre za zdrav želodec. Oboli ti želodec tedaj, če ne paziš na red v hrani, če se enkrat preveč, drugikrat premalo najješ, če zavživaš veliko alkoholnih pijač in si drugače pokvariš želodec s hitrico pri jedi, če premalo razžvečiš. Tedaj teh tekočin v želodcu ni, vsaj ne v zadostni meri in — bacili in vse glivice, došle s hrano v njega, imajo prosto pot razmnoževanja in razdiranja — tu človek oboli, obramba je pač odrekla.

Nuina prošnja.

Vse tiste ki ne nameravajo naročiti, oziroma plačati letošnje »Vigredij«, pa so prejeli 1. in 2. številko, prav vljudno prosimo, da nam ti dve številki vrnejo, da moremo postreči drugim naročnicam, ki so nam naročnino že vnaprej poslale.

Uprava »Vigredij«.

Dekliški oder.

Društva, ki žele za proslavo materinskega dne primerno dramatično igro, naj hitro naroče »Dekliški oder« 1. zv. pri Orliški zvezi v Ljubljani, sicer bodo knjižice pošte. Cena 8 Din za komad.

Izpraševanje vesti.

Kadarkoli pridem sedaj v domači kraj in vidim velikega, lepo raščenega Henrika Smiekeja, ko gre v nedeljo v cerkev lepo oblečen od nog do glave in okoli njega četo njegovih otrok, vsi čedno napravljani, tedaj sem vesel tega pridnega delavca in se spomnim, da zadostuje čisto prav skromna šolska izobrazba, da je človek mož na svojem mestu.

Zakaj šolska izobrazba Henrika Smiekeja je bila klaverna. Lahko trdim to; bila sva součena, celih osem let sva sedela v isti šolski sobi.

Ko smo bili stari trinajst let, je nekega pomladnega jutra naš sivolasi učitelj sklenil roke in z ginjenim glasom rekel:

»Vi veliki, danes popoldne boste šli k prvi sveti spovedi. Pri pouku ste že slišali, kako važen je ta dan za vas. Pojdite zatorej tja v cerkev in se spodobno pripravite!«

Nato so se dvignili s svojih sedežev veliki, h katerim sva spadala tudi Henrik Smieke in jaz. Vsak je privlekel iz šolske torbe mogočno polo papirja, ki naj bi služila kot »listek za grehe«, vzel tintnik iz klopi in si zataknil peresni: za uho. Tako opremljeni za svojo spokorno pot, smo zapustili klopi; mali, ki so ostali, so nas spoštljivo gledali. Eden izmed nas je stopil k staremu učitelju in zamomljal nekaj nerazumljivega. Kar naj bi se glasilo: »Gospod učitelj, ako smo vas kdaj razjezili in užalili, prosimo za odpuščanje.« — »Pojdite v božjem imenu!« je rekel dobri mož s solznimi očmi. V tem trenutku paš sam ni vedel, ali smo ga v teh dolgih sedmih šolskih letih sploh kaj užalili.

V pomladnih solnčnih žarkih se je pomikala mala spokorna četa po vaški poti

proti cerkvi. Dečki in deklice so molče gledali predse. O, Bog, kakšna izpromemba! Isti dečki in iste deklice so sicer razgrajali tako glasno na cerkvenem gričku, da bi se ljubi mrtvi za cerkvenim zidom zbudili, ko ne bi tako trdno spali. Sedaj pa od te divje čete nihče ni izpregovoril in pogledal svojega soseda.

Cerkev je stala tiho v svetem božjem miru. Solnce je obevalo obleko svetega Mihaela v glavnem oltarju, da se je svetila kot zlato, njegovi žarki so se lesketali v rdečem steklu večne luči, da je bila kakor plamteč rubin v srebrni posodi. Plašno so stopali otroci, mnogi po prstih, in poklekali pred oltarjem. Neka deklica je začela in vsi otroci so molili za njo:

Pridi, sveti Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni!

Nato smo šli v klopi. Na klečalnike smo sedli, sedeži pa so nam služili za pisalno mizo. Kdor bi stopil v cerkev, ne bi videl žive duše; zakaj mali spokorniki so tičali vsi v globini. Bilo je popolnoma tiho; le od časa do časa je zaškripalo kako pero, ali pa se je kateri ali katera splazil nazaj k oltarju, da bi še enkrat prosil milosti in pomoči. Tako si je vsak izprašal vest in napisal grehe, katerih se je spomnil.

Končno je bil eden gotov. Njegova glava se je prikazala iz globine, da bi se ozrla po drugih. Ker pa ni videl nikogar, je mislil, da je prehitel in se je zopet pogreznil. In zlati angel je v tem neprestano žarel in na njegovem obličju je ležal smehljaj.

Končno pa so otroci zganili svoje listke in jih vtaknili v žep. Četa se je zopet zbrala, skupno zmolila pred oltarjem kesanje in nato odšla ven. Zopet smo stali zunaj v pomladni luči in stopali po hriščku navzdol. Tedaj je stopil k meni moj posebni prijatelj Zigeri Karel, in mi rekel z važnim obrazom:

Šmicke Henrik je vse grehe prepisal od mene.

O Šmicke! Ti vedno prepisuješ; vse spise prepíšeš, vse diktate, vse račune, sploh vse pismene naloge. Samo po sebi razumljivo je, da ti prepisuješ; saj si ti to pravico grenko zaslužil s tem, da si bil mnogokrat ozmerjan zaprt in tepen. Toda grehe prepisati — to je pa preveč!

Zadujo uro v šoli me je zelo mučila vest. Ako gre Šmicke — o tem sem bil trdno prepričan — s prepisanimi grehi k spovedi, bo to neveljavno in storil bo velik greh. In jaz, ki za to vem, moram ta greh preprečiti, sicer bom tudi jaz sokriv. Povedati bi moral učitelju ali celo župniku, kaj se je zgodilo. Tega pa nisem mogel; še nikdar v svojem življenju nisem tožil. In tako sem bil tega dne, ki bi moral biti zame dan najglobljega srčnega miru, v taki duševni stiski kot še nikdar v življenju. Končno sem našel izhod.

Na poti iz šole domov sem poklical Šmickeja v stran.

»Ti si prepisal svoje grehe od Karla Zigerita!« sem rekel z inkvizitorskim obrazom.

»To tebi nič mar!« mi je trmasto odgovoril grešnik.

»Pač, to mi je zelo mar!« sem odgovoril strogo in sem z verskega stališča razložil to stvar. Šmicke je povsili glavo. »Jaz

ne znam,« je rekel žalostno. Tedaj se mi je zasmilil.

»Henrik,« sem rekel nežno; »šele ob treh gremo k spovedi; ako prideš ob dveh v cerkev, ti bom pomagal izprašati vest in to bo veljalo. Hočeš?«

Šmicke je samo prikimal in odšel k drugim. Ob dveh sem šel po cerkveni ključ in odprl zakristijo. Tam je stala klop, na kateri so navadno počivali botri, ako so morali čakati z otrokom na krst. Šmicke Henrik je že čakal. Sedel sem na klečalnici in razprostrl na sedež velik list papirja.

(Konec prih.)

Krištof.

Pred mnogo mnogo leti je živel v deželi, kjer je bil Jezus doma, mož z imenom Ofer. Bil je velikan, kajti bil je večji in močnejši kot vsak drugi. Zato si je mislil: »Služiti hočem le tistemu, ki je najmočnejši na svetu.« To je povedal tudi ljudem, ki so mu svetovali: »Pojdi v Rim, tam je cesar, ki je najmočnejši na svetu.« Ofer se je prepeljal čez morje v Italijo. S svojo veliko palico, ki je bila prav za prav celo drevo, je prehodil še peš mnogo krajev, dokler ni prišel do velikega mesta, Rima.

V mestu je bilo seveda mnogo hiš, a najlepši je bil cesarski grad, ki je bil iz marmorja in zlata. Vojaki, ki so stražili pred cesarskim gradom, ga niso hoteli pustiti do cesarja, a Ofer jim je le zagotavljal, da hoče cesarju služiti in ga čuvati. Smejali so se mu in ga končno pustili do cesarja. Cesar je sedel na zlatem tronu in je vprašal velikana, kdo je in kaj od njega hoče. Ofer mu odgovori: »Služiti ti hočem, o cesar, ker si najmočnejši na svetu.« »Dobro,« pravi cesar, »dobil boš lepo vojaško obleko in boš stal vedno za mojim prestolom in me varoval, da mi kdo kaj hudega ne stori.«

Tako je postal Ofer cesarjev telesni varuh in je bil zelo vesel in zadovoljen v svoji službi.

Nekega dne je nekdo v cesarjevi navzočnosti pripovedoval o hudiču. Cesar se je prekrizal, kakor imajo mnogi navado, da se ga obvarujejo. »Kakšna znamenja pa delaš, cesar?« je vprašal Ofer, ki je bil še pogan in ni še o Jezusu, ne o hudiču kaj slišal. Cesar odgovori: »Bojim se hudiča, ker je močnejši od mene.« Ofer pa pravi: »Nič več ti ne bom služil, cesar, ker nisi najmočnejši. Hudiču hočem služiti, ker je močnejši od tebe.«

In je odšel s cesarskega dvora po svetu iskati hudiča. Ko ga je že dolgo časa zastonj iskal, pride v teman gozd in zakliče: »Hudič, kje si?« »Tukai!« mu nekdo naglo odgovori. In v diru prijaše jezdec, ki pelje s seboj konja brez jezdeca. »Kaj hočeš od mene? Zakaj si me klical?« vpraša Ofera. Ta pa gleda čudnega jezdeca. Na glavi je imel špičast klobuk z rdečim peresom, izpod klobuka pa je gledalo dvoje žarečih oči. A velikan se ni prestrašil. »Služiti ti hočem, ker si močnejši od cesarja.« »Zasedi konja,« mu reče hudobec. Ofer uboga in šla sta čez drn in strn, da se je kar kadilo za njima.

S hudobcem je zdaj hodil Ofer po vsem svetu. Počenjala sta samo hude reči in za-

vajala ljudi, da so delali to, kar je gospod Bog prepovedal.

Nekoč sta prišla na križpot, kjer je stal križ z lesenim Kristusom. Ko ga hudobec zagleda, spodbode konja in oddirja. Ofer pa kliče za njim: »Hoj, počakaj vendar, da greva skupaj!« Ko ga je s trudom dohitel, vpraša: »Zakaj si vendar bežal?« »Le stran, le proč, ne morem ga videti!« kriči hudobec. »Koga ne moreš videti?« vpraša Ofer. »Moža na križu.« odgovori hudobec. »Saj je lesen,« odvrne Ofer. »Čeprav,« odgovori satan, »a se ga bojim, ker je močnejši kot jaz.«

»Kako se imenuje?« vpraša Ofer. »Imena ne morem izgovoriti, ker me potem peče jezik kakor žerjavica,« pravi satan.

»Potem pa zdravstuj, hudič! Ne bom ti služil več, ker hočem služiti le najmočnejšemu,« reče Ofer, a satana že ni bilo nikjer.

Ofer se je vrnil do križa in je vprašal otroka: »Kdo je ta mož na križu?« Ta mu reče: »To je vendar Gospod Jezus, ki je za nas umrl. Kaj ga ne poznaš?« In začudeno je gledal velikega moža, ki Jezusa ne pozna. Vesel, da ve za najmočnejšega se Ofer poda na pot k Jezusu. Ni pa vedel, kje bi ga našel. Dobri ljudje mu svetujejo, naj gre k puščavniku tam ob reki, ki mu bo gotovo znal povedati, kje najde Jezusa.

Gre torej k puščavniku in ga vpraša, kje bi našel Jezusa. »Da,« pravi puščavnik, »ta je povsod, a v nebesih ima svoj prestol.« »Hočem mu služiti, ker je najmočnejši,« pravi Ofer. »Prav,« reče puščavnik, »pojdi k reki in prenašaj ljudi, ker ni mostu.«

Ofer gre k reki in čaka, da bi ga kdo potreboval. Kdor pride in reče »Prenesi me!« vsakega prenese, opirajoč se na svojo velikansko gorjačo.

Nekega dne pa pride mal deček in mu reče: »Prenesi me!« Kakor peresce ga dvigne orjak, posadi na ramo in brede vodo. A mali je čim dalje težji in težji. Debele znojne kaplje polze Oferu po licu, a breme je še vedno težje; zdi se mu, da bo omagal. Zbere še zadnje moči in doseže breg in postavi dečka na tla. Toda kaj? Pred njim ne stoji več deček, ampak velik in dorasel mož, ki ga tako-le nagovori: »Nič se ne boj, jaz sem Jezus, kateremu služiš. Vtakni svojo gorjačo v zemljo!« Ofer stori tako in gorjača požene najlepše rože, Ofer pa se zgrudi mrtev na tla. Angeli so prišli in so ga odnesli v nebesa. Tam je sedel Jezus na zlatem prestolu in mu je rekel: »Odslej se ne boš več imenoval Ofer, ampak Kristofer (po naše Krištof), t. j. mož, ki je Kristusa nosil.«

SCOVENEC

Političen list za slovenski narod s tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“, ki obsega osem strani slik v bekrstfisku

Najzanesljiveji in najcenejši slovenski dnevnik. Točna poročila iz domače in svetovne politike. Strokovne gospodarske vesti. Prosvetni in zabavni članki. Povesti, številni oglasi. Slike tudi v dnevni izdaji

Naročnina:

20 Din mesečno (za inozemstvo 35 Din)

Naroča se: Uprava »Slovenca«, Ljubljana

Za naše male

Zvonček.

Ko je vsemogočni Bog po ustvarjenju okrasil vso zemljo s travo, rožicami, zelišči, mahovi, z grmovjem in drevjem in ko je vse dehtelo v prelepih barvah in najprijetnejših vonjih, je prišel k Stvarniku še sneg s prošnjo, naj tudi njemu podeli barvo.

»Veš, dragec,« je rekel Stvarnik, »vso barvo sem že oddal nič več je ni zate. Pa ti si tako hiter, skoči k rastlinam, ki sem jim pravkar podaril barvo in si izberi tisto, ki ti najbolj ugaja. Uverjen sem, da ti bo katerakoli rada odstopila toliko barve, kolikor je rabiš.«

Sneg je šel najprej k travi in jo je prosil za barvo. »Ne,« je rekla trava in sneg

je šel dalje: k roži, k vijolici, k solnčnici, pa nikjer ni dobil barve. Vse so ga smeje se zapodile.

Tedaj se je vsedel na tla k majlni drobni, beli cvetki in je potožil: »Če mi nobena izmed rožic ne bo dala svoje barve, se mi bo prav tako godilo kakor vetru, ki ga nihče ne vidi, a vse sovraži, ker je tako hudoben...« »Ne bodi žalosten, snežec,« ga tolaži cvetka. »Rada ti dam svoj beli plašček, če si s tem zadovoljen.«

»O, seveda sem,« je hvaležno odgovoril sneg in se je pri toplih cvetkinih besedah skoro raztopil. »Glej, prav moja posebna ljubljenska boš. Nikoli ti ne bom storil zalega, a druge bodo čutile moje maščevanje!«

Tako sta sneg in mala cvetka sklenila

prijateljstvo. Ker prikuka ta cvetka prva izpod snega in prikljče vse druge. Zato ima cvetno glavico kakor mal zvonček. Prve čase je imela tudi mal žvenkelj v sredi cveta in je prav zares pozvanjala. Ker je bila pa hudomušna — prevzela se je, ker jo je sneg preveč hvalil — in je zvončkala včasih že sredi zime ter so druge rožice tudi dvignile svoje glavice, a jih je sneg pomoril, ji je Bog vzel žvenkelj iz cveta in zdaj več ne zvoni. Ime ji je pa ostalo do današnjega dne: zvonček.

Kaj naj se igramo.

Vodovod na mizi.

Za to zabavno igro je treba 6—8 kozarcev, od katerih je vsak nekoliko višji kot drugi. Te kozarce je treba postaviti tako v vrsto, da stoje po velikosti: od najmanjšega do največjega. Potem položimo dolgo, ozko suknenno progo (ali debelo volneno nit) tako, da gre v vsakem kozarcu do dna in iz tega v sosednjega zopet do dna itd. od najvišjega do najnižjega. Nato napolnimo najvišji kozarec z vodo. Čez nekaj minut bomo opazili, kako voda iz najvišjega kozarca po sukneni progji prihaja v nekoliko nižjega, iz tega zopet dalje toliko časa, da se tudi najmanjši kozarec napolni z vodo, najvišji pa popolnoma izprazni.

Kaj je Majdica doživela.

A modra Snegulčica ji govori:
»Kar hitro, kar hitro sani naprezitel!
Ti, Majdica, bodi kar brez skrbi!
Brž z Janezom pridnim domov jo peljite!«

In skoro sani so pred vrati narèd,
se Majdica urno od vseh poslovi,
pa že z njo čez snežne poljane in led
četvero belih medvedov drvi.

Pred hišo domačo sani postoje;
glej mamica čaka pred hišnimi vrati,
vesela Majdici hčerki proži roke:
»O spet si pri meni, otroček moj zlati!«

Zdaj Majdica mamici pravit hiti
o vsem, kar je videla kakor iz snã.
In če ne verujate, pa kar sami
pojdite pogledat v kraljestvo snega!